

EXPUNERE DE MOTIVE

Țuica, pălinca și unele rachii sunt produse tradiționale românești recunoscute ca unice în Uniunea Europeană conform reglementărilor acesteia. Aceste produse se realizează în zone cu dezvoltare agricolă redusă, cu tradiții sociale și istorice specifice locului în realizarea acestora, constituind principala sursă de venituri pentru producătorii acestor zone.

Considerăm că este necesar ca realizarea acestor produse să fie susținută și încurajată în favoarea micilor producători prin modul în care sunt accizate și autorizate instalațiile la care se obțin, așa cum se procedează în țările din Uniunea Europeană, care au tradiție în domeniu și care protejează micii producători.

Accizarea la micii producători în Uniunea Europeană

1. Legislația în Uniunea Europeană

Directiva 92/83 a Consiliului European, care vizează accizele asupra alcoolului și băuturilor alcoolice, actualizată în martie 2006, prin Ref 1022/2006 al Directoratului general al Taxelor și Accizelor de pe lângă Comisia Europeană:

➤ Conform Articolului 22 din Directivă,

1- pentru distileriile care produc sub 10 hectolitri alcool pur pe an (adică sub 1000 litri alcool pur sau mai puțin de 2500 litri țuică la 40% sau circa 2000 litri de palincă) se aplică o acciză redusă de minim 50% din acciza standard a țării, pentru anumite cantități de alcool;

2- țările care aplicau la 1 ianuarie 1992 accize reduse la distileriile care produceau între 10 și 20 hl alcool pur pe an continuă să le aplice și în prezent;

➤ Conform Articolului 23 din Directivă:

1. pentru unele regiuni particulare și pentru unele băuturi spirtoase specifice acestor regiuni se aplică o acciză redusă de minim 50% din acciza standard la mari cantități de produse

Exemple:

- Franța aplică o acciză de 50% pentru toate cantitățile de Rhum produse, indiferent de mărimea distileriilor;

- Grecia aplică pentru toată cantitatea de Ouzo o acciză de 50%, precum și la producția de Anis dar numai în provincia Dodecanez, indiferent de mărimea distileriilor;

- Germania

- la distileriile mici care produc sub 10 hl alcool pur pe an se aplică o acciză redusă la 54% din cea standard a țării;

- pentru micile distilării din sudul și sud-vestul țării cu o producție anuală până la 3 hl alcool pur pe an se aplică subvenționarea acestora (Abfindungsbrennereinen) – primesc 281 Euro/hl alcool; în anul 2004

existau 29.700 distilerii subvenționate; rachiul din fructe poate fi livrat la BfB (Administrarea federală a Monopolului), care plătește distileriei subvenționate un preț de preluare de 320 Euro/hl alcool (Anul de producție 2003/2004).

- Spania, la distileriiile mici care produc sub 10 hl alcool pur pe an se aplică o acciză redusă pentru întreaga cantitate produsă;

- Portugalia la distileriiile mici, care produc sub 10 hl alcool pur pe an, se aplică o acciză de 50% din cea standard, pe țară;

- Cehia, la distileriiile deținătorilor de pomi care-și prelucurează propria producție de marcuri și obțin alcool, dar nu mai mult de 10 hl/an, pentru o cantitate de 30 litri se aplică o acciză redusă la 50% din cea standard și pentru restul accize ceva mai mari;

- Slovacia și Ungaria, la distileriiile mici aparținând producătorilor de fructe care-și prelucurează propria recoltă dar nu obțin mai mult de 10 hl alcool pur pe an, pentru o cantitate de 50 litri alcool 100% se aplică o acciză de 50% din acciza standard a țării; tot în Ungaria, pentru o anumită zonă geografică, la palinkă, se acordă o scutire de accize;

- Austria,

A – în cadrul distileriiilor din tipul „Verschulssbrennerei” – materie primă proprie sau cumpărată, care nu produc mai mult de 1000 litri alcool pe an.

1 – dacă aceste distilerii produc sub 400 litri alcool pe an plătesc o acciză redusă (54% din acciza normală);

2 – dacă ele produc mai mult de 400 litri pe an trebuie să plătească acciza normală pentru întreaga producție. Există cca 150 de astfel de producători.

B – în sistem „Abrifindung”, când se folosește materia primă proprie – este permis să se producă 200 litri alcool 100% pe an.

1. o acciză redusă de 54% din acciza normală pentru primii 100 litri alcool

2. și o acciză redusă de 90% din acciza normală pentru următorii 100 litri alcool pe an.

Producătorului în sistemul Abrifindung nu-i este permis să vândă produsele sale decât direct consumatorului sau unităților de alimentație publică (restaurante, baruri, terase). Există cca 100.000 producători de băuturi spirtoase care practica acest sistem care include 80.000 de fermieri.

C – fermierii înregistrați pot să producă la cazanele proprii 15 litri alcool 100% vol. pe an iar în provincia Vorarlberg 27 litri și maxim 51 litri în Tirol, cantități scutite de accize. Fermierii nu trebuie să plătească acciza pentru aceste cantități și le este permis să producă max.200 litri alcool pe an cu plata accizelor din sistemul Abrifindung.

Sistemele din Austria au fost adoptate și de Estonia.

Aceste înlesniri s-au aprobat în zonele cu dezvoltare agricolă redusă unde existau multe gospodării țărănești (ferme) de subzistență sau semisubzistență ori foarte apropiate de acest nivel, cu tradiții sociale și istorice în realizarea acestor spirtoase specifice locului, băuturile spirtoase fiind principala sursă de venituri care să le îmbunătățească viața.

Pentru ca țuica și palinca și unele rachiuri, în calitate de produse tradiționale românești, unice în Uniunea Europeană și protejate în acest sens conform reglementărilor, să poată să constituie o sursă de dezvoltare economică a unor regiuni în care se produc, considerăm că este necesar ca realizarea acestor produse să fie susținută și încurajată în favoarea micilor producători prin modul în care sunt accizate băuturile și autorizate instalațiile la care se obțin, așa cum procedează țările din Uniunea Europeană care au tradiție în domeniu și cum procedează micii producători.

Se apreciază că în prezent există peste 30.000 de cazane țărănești de fabricat țuică și rachiuri răspândite în toate județele, dar cu pondere mai mare în zonele de pomicultură și viticultură. Nu există comună sau orașel care să nu aibă între 2 și 20 cazane de fabricat țuică.

Din 30.000 de cazane, erau autorizate la 12.10.2006 doar 119 din care 109 aparținând persoanelor fizice și 10 asociațiilor familiale. Cazane autorizate întâlnim numai în județele: Argeș, Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Constanța, Maramureș, Mureș, Prahova și Sibiu. Cele mai multe sunt în județul Bihor (47), Prahova (32), Constanța (14) și Sibiu (14). La alte peste 100 cazane li s-au ridicat anul acesta autorizațiile deoarece nu dețineau ISO 9001.

În practică, se întâlnesc cazuri diferite privind cazanele de fabricat rachiuri aparținând gospodăriilor individuale:

- cazane pentru prelucrarea marcurilor de fructe pentru consumul propriu al familiei producătorilor de fructe, tescovină și drojdie de vin. Sunt, de regulă, cazane care au capacități de fierbere de la 50 litri la 200 litri borhot;

- cazane care prelucrează marcurile pentru consumul propriu al familiei producătorului și care lucrează și pentru alți producători. Sunt, de regulă, cazane care au o capacitate de fierbere între 100 și 300 litri borhot și care fac distilare, iar unele dintre acestea și redistilare.

Aceste două categorii de cazane lucrează, de regulă, între 1-3 luni pe an, în funcție de recolta de fructe și struguri.

- cazane care depășesc 10 hl de alcool pur/an; au aceleași capacități de 300-500 litri capacitate de distilare, au și un cazan pentru redistilare dar și un program de distilare/redistilare ce depășește 40 de zile pe an.

Pentru cazanele de fabricat țuică și rachiuri aparținând producătorilor de fructe și pentru micile distilării așa cum sunt definite în Codul Fiscal și în normele de aplicare a Codului Fiscal, indiferent de capacitate, este necesar ca autorizarea acestora să se facă prin proceduri simple.

Această procedură este posibilă deoarece, conform Directivei 92/83/CEE, art.22 alin.(4) „Statele membre pot să prevadă dispozițiuni asupra condițiilor în care alcoolul produs de către micii producători este pus în liberă utilizare odată cu dobândirea sa (cu condiția ca aceștia să nu efectueze nici o tranzacție intracomunitară cu acest alcool), fără a fi supus regimului de antrepozit fiscal, și să fie impozitat forfetar (cu sumă fixă) și definitiv”.

Față de cele prezentate, am inițiat propunerea legislativă anexată, pe care o supunem spre aprobare Parlamentului în procedură de urgență.

INIȚIATORI,

Deputat PD – Valeriu TABĂRĂ

Deputat PD – Ionesie GHIORGHIONI

Deputat PD – Liviu MIROȘEANU

Deputat PD – Mircea MAN

Deputat PD – Ștefan BARDAN

Deputat PD – Dumitru PUZDREA

Deputat PSD – Ioan MUNTEANU

Deputat PSD – Vasile MOCANU

Deputat PNL – Adrian SEMCU

Deputat PNL – Ioan HOBAN

Deputat PNL – Ionel PALĂR

Deputat PC – Nicolae POPA

Deputat Independent – Dumitru PARDĂU

Deputat UDMR –Csaba SZEKELY